

ЕКОНОМІКА ЯК НАУКА. ТЕОРІЯ, ПОЛІТИКА І ПРАКТИКА

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.60.0.6002>

УДК 330.101.8

JEL. A10, B41, B21, B22

ПРО ЕВОЛЮЦІЮ ПРЕДМЕТА ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

Степан Панчишин

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
79008, м. Львів, просп. Свободи, 18
e-mail: stepan.panchyshyn@lnu.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6203-4789>*

Анотація. *Мета статті – з'ясувати причини еволюції предмета політичної економії та співвідношення термінів «політична економія» та «економічна теорія». У статті використано методи фундаментальної економічної науки, зокрема індукції і дедукції, порівняльного аналізу, єдності історичного і логічного тощо. Автор обґрунтовує твердження, що зміна предметного поля політичної економії спричинена тим, що їй у середині XIX ст. надано виняткову соціально-класову спрямованість, що посилює її нормативну природу. Відтак формується нова галузь економічного знання «Economics» (українською мовою доцільно перекладати «аналітична економіка» зі строгішим інструментарієм дослідження та більшою часткою позитивних тверджень. Акцентовано на своєрідному ренесансі політичної економії в останній третині XX – початку XXI ст., у якій нині виокремлюють три напрями – міжнародна політична економія, нова політична економія та міждисциплінарна політична економія. Значну увагу приділено аналізу змісту й значенню термінів «економічна теорія» і «політична економія» та необхідності гармонізації вітчизняної економічної термінології з мовою світової економічної науки.*

Ключові слова: *політична економія, аналітична економіка, економічна теорія, політична філософія економіки, предмет політичної економії, міжнародна політична економія, позитивні твердження, нормативні твердження.*

Постановка проблеми. Словосполучення «політична економія» використовують уже понад 400 років. Зміст цього терміна змінювався допоки на початку XIX ст. не набув значення галузі економічного знання. Цей термін використовували у назвах своїх праць такі видатні економісти, як Давид Рікардо, Джон Стюарт Міль, Альфред Маршал та ін. Маржинальна революція в політичній економії призвела до формування нової галузі економічного знання, названої А. Маршалом «Economics», яка широко використовує математичний інструментарій, що наближає її до природничих наук.

Проте політична економія як галузь знання не зникла у світовій економічній науці та освіті, а продовжує інтенсивно розвиватися, особливо в останній третині XX – початку XXI ст. У вітчизняній економічній науці та освіті в останні десятиліття простежуються протилежні процеси у розвитку політичної економії. Цим проблемам присвячені праці таких відомих економістів-аналітиків як Т. Арт'ємова [1], В. Базилевич [2], А. Гриценко [3], М. Зверяков [4], В. Тарасевич [5], О. Шаров [6] та ін.

Мета статті – розкрити причини еволюції предмета політичної економії у світовій економічній науці, а також з'ясувати дискусійне питання, пов'язане зі змістом термінів «політична економія» та «економічна теорія» у вітчизняній науці та освіті.

Виклад основного матеріалу дослідження. На межі 1980–1990 років політична економія як нормативна дисципліна почала зникати з навчальних планів підготовки фахівців у вітчизняних закладах вищої освіти, а також було перейменовано у середині 1990-х років і наукову спеціальність. Термін «політична економія» нині можна знайти лише як рубрику в журналі «Економічна теорія» та як складник назви кафедри в одному із відомих закладів вищої освіти. В освітньому процесі та економічній науці безроздільно панує термін «економічна теорія» як нормативна дисципліна для економістів та наукова спеціальність.

Однак термін «економічна теорія» вітчизняні економісти тлумачать неоднозначно. Інколи навіть важко зрозуміти, що вкладають у зміст цього терміна, що створює невизначеність як в освітньому, так і науковому процесах. Умовно можна виокремити три підходи до тлумачення цього терміна. За одним із цих підходів, економічна теорія не є галуззю економічного знання, а блоком теоретичних економічних дисциплін, який містить – політичну економію, мікроекономіку і макроекономіку [7, с. 291]. Виходячи з такого тлумачення економічної теорії, з'явилися підручники і навчальні посібники, в яких викладено несумісні твердження – в одних розділах мова йде про двоїстий характер праці, втіленої в товарі, а в інших – основи мікро- і макроекономіки.

Ще один підхід до тлумачення терміна «економічна теорія» впливає із назви кафедри у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. За цим підходом, економічна теорія не містить макроекономіки і мікроекономіки, а є окремою галуззю економічного знання. З такої назви можна припустити, що економічна теорія є сучасною назвою політичної економії. Такого ж підходу до змісту терміна «економічна теорія» дотримуються і тоді, коли студентам-економістам у першому семестрі пропонують однойменну дисципліну.

Нарешті, є ще третій підхід до тлумачення терміна «економічна теорія». Прихильники цього підходу беруть до уваги зміст цього терміна у світовій економічній літературі. Річ у тім, що входження вітчизняної економічної науки у світовий науковий та освітній простір передбачає гармонізацію термінології. Щоб зрозуміти зміст терміна «економічна теорія» та його співвідношення, зокрема з терміном «Economics», немає потреби посилатись на авторитетних англомовних авторів, достатньо відкрити Міжнародну стандартну класифікацію освіти (МСКО). До речі, Кабмін України нещодавно своєю Постановою від 7 липня 2021 р. № 762 [8] узгодив перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

в Україні з ISCED-F 2013 [9]. Інакше кажучи, кожен спеціальність за українським переліком гармонізовано до однієї або кількох деталізованих спеціальностей МСКО, що буде відображено в додатку до документа про освіту (науковий ступень).

У МСКО зазначено, що «Economics» є вивченням економічної політики, економічної теорії та ухвалення економічних рішень [9, с. 17]. Економічна теорія, на наш погляд, є інструментом (найчастіше статистико-математичним) дослідження економічних явищ і процесів, вона також містить теорії та концепції, створені за допомогою цього інструмента. Тому економічну теорію аж ніяк не можна вживати як заміник терміна «політична економія».

Політична економія використовує головне не кількісні методи і обчислення, рівняння і формули, а є радше словесно-описовою якісною наукою, яка використовує якісні вимірники і показники (економічні інтереси, соціальна ефективність і соціальна справедливість, моральні мотиви, господарська культура, впливи економічних чинників на економічні процеси, макроекономічне внутрішнє і міжнародне середовище тощо). В економічній термінології допущено, на наш погляд, помилку – заміна терміна політична економія на економічну теорію, яку потрібно якомога швидше виправити. Одночасно виникають питання: яка доля політичної економії у світовій економічній науці? Яке нині її предметне поле, на яких питаннях вона зосереджується?

Упродовж більше століття панувала класична школа, яка розвивала політичну економію, як науку про багатство та шляхи його примноження. Представники неокласичної школи, використовуючи новий інструментарій в економічному аналізі, запропонували в останній третині ХІХ ст. інший погляд на вартість, ціну та інші складники господарського життя. Почалось виокремлення з політичної економії нової галузі економічного знання, яку було названо «Economics». Початок цього виокремлення пов'язують з виходом у світ у 1890 р. праці А. Маршала «Principles of Economics». Відтак розвиваються обидві галузі – політична економія та аналітична економіка, маючи своє предметне поле та відповідний інструментарій дослідження.

Неминучість виокремлення з політичної економії нової галузі економічного знання, на нашу думку, було закладено К. Марксом, який головне аналізував розподільні відносини в капіталістичному суспільстві і надав політичній економії виняткову соціальну спрямованість. Хоча перший том «Капіталу» має підзаголовок «Процес виробництва капіталу», проте найпильнішу увагу в ньому приділено розподілу створеного доходу між двома основними класами тодішнього суспільства. Усе в першому томі «Капіталу» спрямовано на з'ясування часток робітників і капіталістів у створеній вартості. Зокрема, поділ робочого часу на необхідний та додатковий, два методи виробництва додаткової вартості, вартість робочої сили і навіть загальний закон капіталістичного нагромадження, який підсумовує аналіз К. Маркса.

Політична економія з самого початку була переважно нормативною наукою. К. Маркс ще більше посилив її нормативну природу. Тому політична економія мала доповнюватись галуззю економічного знання з точнішим інструментарієм аналізу і більшою часткою позитивних тверджень. Хоча інструментарій політичної економії менш точний, ніж аналітичної економіки, її висновки нині нерідко потрібніші і практичніші.

Упродовж більшої частини XX ст. політична економія була у затінку аналітичної економіки. Проте з останньої третини XX ст. відбувається її своєрідний ренесанс. Дослідники виокремлюють три основні напрями розвитку сучасної політичної економії [10]. По-перше, політична економія перетворюється у міждисциплінарну галузь соціальних наук, що синтезує висновки таких наук як аналітична економіка, соціологія, політологія, право, психологія, історія тощо. Використовуючи різноманітний набір знарядь і методів цих наук, політична економія досліджує та пояснює широке коло складних економічних проблем і процесів як у національних економіках, так і світовому господарстві.

Важливим напрямом розвитку сучасної політичної економії є міжнародна політична економія, яка досліджує проблеми, що виникають або спричинені взаємодією політики держав та світовою економікою, стосунками між різними соціально-економічними системами, соціальними групами тощо. Міжнародна політична економія аналізує низку взаємопов'язаних питань, що виникають у світовій торгівлі і міжнародних фінансах, економічних відносинах між розвинутими країнами і країнами, що розвиваються, роль і значення міжнародних корпорацій у світовій економіці, проблеми гегемонії і панування – культурно чи економічно – однієї чи кількох країн у певному регіоні чи у світі в цілому. Ще однією важливою проблемою міжнародної політичної економії є економічна глобалізація і роль міжнародних фінансових організацій в економічному розвитку країн, що відстали.

Немало дослідників акцентують ще на третьому напрямі сучасної політичної економії, називаючи його нова політична економія. Прихильники цього напрямку виходять з того, що політико-економічний підхід застосовує економічні доктрини, щоб розкрити їхні соціологічні та політичні передумови. Цей напрям політичної економії розглядає економічні ідеї та поведінку не як структуру для аналізу, а як вірування та ідеї, що самі потрібно пояснити [7, с. 293].

У зв'язку з тим, що в сучасній політичній економії розвинулись три різноманітні напрями досліджень, окреслити у стислому визначенні її предмет практично не можливо. Щодо політичної економії як міждисциплінарної галузі соціальної науки, то нерідко виходять з того, що вона зосереджується на взаємовідносинах між індивідами, органами влади та державною політикою.

У вітчизняних університетах давно зникли освітні програми з політичної економії і поки що мало ймовірно, щоб вони знову відновилися. Проте в інших країнах пропонують освітні програми «Політична економія», наприклад, у 2021 році в університеті м. Сіднея (Австралія). Укладачі цієї програми вважають, що ця наука зосереджується на виявленні зв'язків між економікою, суспільством та політичними інтересами. Наголошено на тому, що студенти дізнаються про низку економічних теорій і концепцій, які застосовуватимуть в аналізі невідкладних економічних питань сучасного світу, включно з проблемами нерівності і економічного розвитку, економічних збурень та викликів, суперечностей між економічним зростанням та станом навколишнього середовища. Програма також передбачає вивчення історичного розвитку передових економік та їхніх інституційних засад [11].

В українській економічній науці висловлені цікаві і глибокі міркування щодо предмета сучасної політичної економії. Так, А. Гриценко [3, с. 15] вважає, що «наукою, яка має спільно-розділену працю і спільно-розділені відносини своїм предметом, є політична економія». Ця наука, на думку вченого, «розкриває суперечливість розвитку спільно-розділених відносин, а предмет політичної економії можна визначити як систему спільно-розділених відносин з приводу виробництва, розподілу, обміну та споживання».

Підхід вченого до з'ясування предмета сучасної політичної економії дає змогу пояснити низку процесів і явищ в еволюції економічної науки. Таке визначення, зокрема, віддзеркалює теоретико-пізнавальну та методологічну функцію політичної економії. Проте у цьому визначенні не акцентовано на практично-прогностичній функції політичної економії. Усі підгалузі економічної науки спрямовані на підвищення економічної та соціальної ефективності. Тому у визначенні предмета політичної економії доцільно, на нашу думку, наголосити на цьому її аспекті.

Політична економія є нині найбільш соціальною і національною галуззю економічного знання. У центрі сучасної політичної економії перебувають розподільні відносини між економічними суб'єктами як у національній економіці, так і у світовій, впливи політичних інститутів на ці відносини. Особливу увагу політична економія приділяє соціальній ефективності. Зрозуміло, що політична економія вивчає не лише сферу розподілу, а й сферу виробництва та економічний розвиток, але з інших позицій, ніж аналітична економіка. Якщо, наприклад, макроекономіка у своєму аналізі виробництва і економічного зростання головно бере до уваги фактори пропозиції – капітал, працю та науково-технічний прогрес, то політична економія зосереджується на соціальних та інституційних чинниках економічного розвитку.

Сучасна політична економія має, на наш погляд, аналізувати зміни у формі виробництва та у відносинах власності, межі та ефективність державного втручання політичних інститутів у господарську діяльність, масштаби та рівень експлуатації різних груп працівників у сучасній економіці тощо.

Одним із найважливіших завдань вітчизняної політичної економії є розвиток політичної філософії економіки, яка розкриває такі проблеми як економічна свобода, соціальна справедливість і соціальна ефективність, права власності в економіці та економічна захищеність. Значна частина вітчизняних економістів у своїх працях порушує ці проблеми, які поки що недостатньо подано у посібниках з політичної економії.

Політична філософія економіки обґрунтовує принципи формування переважної більшості компонентів економічної або, кажучи строгіше, господарської системи. Вона має передусім обґрунтувати і дати відповіді на таке актуальне питання, яке суспільство краще: де переважає середній клас, а відсотки багатих і бідних – невеликі, чи суспільство, в якому має місце глибока поляризація домогосподарств.

Витоки сучасної політичної філософії економіки знаходимо у працях Томи Аквінського, Томаса Мора, Адама Сміта та інших мислителів. У XIX–XX ст. обґрунтовують свої принципи політичної філософії економіки – Карл Маркс, Альфред

Маршал, Джон Мейнард Кейнс та інші видатні економісти. В економічній науці нині чітко простежуються три філософії економіки – ліберальна, кейнсіанська та марксистська, кожна з яких має численні розгалуження.

В українській економічній науці упродовж семи десятиліть ХХ ст. безроздільно панувала марксистська філософія економіки, згідно з якою основними принципами побудови економічної системи мають бути: ліквідація приватної власності і встановлення державної власності на капітальні блага; соціальна справедливість і соціальна ефективність у формі зрівнялівки доходів для усіх працівників, окрім партійної номенклатури; витіснення ринку з макроекономічної координації і заміна його централізованим державним плануванням тощо. Нинішні прихильники радянської організації економічної системи не акцентують на значній частині принципів марксистської політичної філософії економіки, бо суспільство більшість цих принципів не сприймає. Щодо ліберальної та кейнсіанської політичної філософії економіки, то українські економісти активно їх досліджують з різних політико-економічних підходів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У вітчизняній економічній науці та освіті виникли глибокі перекося як у назвах наукових спеціальностей, так і змісті навчальних дисциплін. Політичну економію як галузь економічного знання повністю витіснено з наукового та освітнього процесу, тоді як у світовій економічній науці просто простежується її своєрідний ренесанс, а закордонні університети пропонують освітні програми за такою назвою. Натомість у багатьох українських університетах студентам першокурсникам економічних факультетів викладають дисципліну за назвою «Економічна теорія», хоча в американських та європейських університетах такої дисципліни немає. Економічна теорія – це лише один із методів аналітичної економіки.

У центрі політичної економії як найбільш соціальної та національної галузі економічного знання, на наш погляд, мають перебувати зміни у формах виробництва, політична філософія економіки, впливи політичних інститутів на господарську діяльність та її ефективність, еволюція економічних систем, масштаби і рівень експлуатації різних груп працівників, рівень і динаміка соціальної ефективності, розподільні відносини між різними групами людей всередині країни і між країнами, результативність співпраці країн, що розвиваються з міжнародними організаціями, економічна глобалізація тощо.

Для відновлення інтересу економістів-аналітиків до політичної економії як галузі економічного знання та її викладання у вітчизняних закладах вищої освіти, на наш погляд, доцільно провести загальноукраїнську дискусію щодо вітчизняної економічної термінології та її гармонізації зі світовою англійською термінологією. Варто також змінити назву одного з найкращих економічних журналів України з «Економічна теорія» на «Політична економія» або «Фундаментальна економічна наука». Відтак потрібно дискутувати про структуру дисципліни «Політична економія» та її місце в освітньому процесі.

Список використаних джерел

1. Артёмова Т. І. Політична економія як ціннісний оплот соціально-економічної модернізації. *Економічна теорія*. 2015. № 4. С. 62–70. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_62_uk.pdf.
2. Базилевич В. Д. Політична економія з погляду історії та сучасності: роздуми до 400-річчя терміна «політична економія». *Економічна теорія*. 2015. № 3. С. 85–94. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_3_85_uk.pdf.
3. Гриценко А. А. Політична економія спільно-розділеного світу: історія і сучасність. *Економічна теорія*. 2015. № 3. С. 14–29. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_3_14_uk.pdf.
4. Зверяков М. І. Про зміну предмета і методу політичної економії. *Економічна теорія*. 2015. № 4. С. 5–11. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_05_uk.pdf.
5. Тарасевич В. М. Політична економія: атрибути субстанційності та долі. *Економічна теорія*. 2015. № 4. С. 27–34. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_27_uk.pdf.
6. Шаров О. М. Політична економія як дзеркало сучасної [р]еволуції. *Економічна теорія*. 2015. № 4. С. 71–81. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_71_uk.pdf.
7. Панчишин С. М. Грабинська І. В. Про політичну економію та аналітичну економіку як галузі економічного знання. *Проблеми економіки*. 2018. № 2. С. 289–295. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2018_2_39.
8. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 липня 2021 р. № 762. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/762-2021-%D0%BF#Text>.
9. International Standard Classification of Education Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>.
10. Political economy. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/p/political-economy.asp>.
11. Political economy. The University of Sydney. URL: <https://www.sydney.edu.au/courses/subject-areas/major/political-economy1.html>.

References

1. Artomova T. I. Politychna ekonomiiia yak tsinnisnyi oplot sotsialno-ekonomichnoi modernizatsii. *Ekonomichna teoriia*. 2015. № 4. S. 62–70. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_62_uk.pdf.
2. Bazylevych V. D. Politychna ekonomiiia z pohliadu istorii ta suchasnosti: rozdumy do 400-richchia termina «politychna ekonomiiia». *Ekonomichna teoriia*. 2015. № 3. S. 85–94. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_3_85_uk.pdf.
3. Hrytsenko A. A. Politychna ekonomiiia spilno-rozdilenooho svitu: istoriia i suchasnist. *Ekonomichna teoriia*. 2015. № 3. S. 14–29. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_3_14_uk.pdf.
4. Zveriyakov M. I. Pro zminu predmeta i metodu politychnoi ekonomii. *Ekonomichna teoriia*. 2015. № 4. S. 5–11. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_05_uk.pdf.
5. Tarasevych V. M. Politychna ekonomiiia: atrybuty substantsiinosti ta doli. *Ekonomichna teoriia*. 2015. № 4. S. 27–34. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_27_uk.pdf.
6. Sharov O. M. Politychna ekonomiiia yak dzerkalo suchasnoi [p]evoliutsii. *Ekonomichna teoriia*. 2015. № 4. S. 71–81. URL: http://etet.org.ua/docs/ET_15_4_71_uk.pdf.

7. Panchyshyn S. M. Hrabynska I. V. Pro politychnu ekonomiiu ta analitychnu ekonomiku yak haluzi ekonomichnoho znannia. *Problemy ekonomiky*. 2018. № 2. S. 289–295. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2018_2_39.
8. Pro vnesennia zmin do pereliku haluzei znan i spetsialnostei, za yakymy zdiisniuietsia pidhotovka zdobuvachiv vyshchoi osvity. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 7 lypnia 2021 r. № 762*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/762-2021-%D0%BF#Text>.
9. International Standard Classification of Education Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>.
10. Political economy. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/p/political-economy.asp>.
11. Political economy. The University of Sydney. URL: <https://www.sydney.edu.au/courses/subject-areas/major/political-economy1.html>.

ON THE EVOLUTION OF THE SUBJECT OF POLITICAL ECONOMY

Stepan Panchyshyn

*Ivan Franko National University of Lviv,
79008, Lviv, 18 Svobody Ave.*

e-mail: stepan.panchyshyn@lnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6203-4789>

Abstract. The goal of the article is to find out the reasons for the evolution of the subject of political economy and the relationship of the terms “political economy” and “economic theory”. The article uses the methods of fundamental economic science, in particular, induction and deduction, comparative analysis, combining of the historical and logical, etc. The author substantiates the statement that the change of the subject field of political economy was caused by the fact that in the middle of the XIXth century this science gained exceptional social class orientation, which strengthened its normative nature. Then it developed a new branch of economic knowledge “Economics” (it is expedient to translate “analytical economics” into the Ukrainian language with more strict research tools and higher percentage of positive statements).

Emphasis is placed on a kind of renaissance of political economy in the last third of the XXth – early XXIst century, in which there are now three areas – international political economy, new political economy, and interdisciplinary political economy. Considerable attention is paid to the analysis of the content and meaning of the terms “Economic Theory” and “Political Economy” and the need for harmonization of domestic economic terminology with the language of the global economic science.

Keywords: political economy, economics, economic theory, political philosophy of economy, the subject of political economy, international political economy, positive statements, normative statements.

Стаття надійшла до редакції 21.09.2021

Прийнята до друку 24.11.2021